

23 Martie 2007, nr. 186

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru abrogarea Legii cu privire la arendă

(înregistrat în Parlament cu numărul 760 din 22 Februarie 2007)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru abrogarea Legii cu privire la arendă.

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Proiectul examinat nu este însoțit de o notă informativă, prin care autorii proiectului să indice scopul promovării lui. Cu toate acestea, chiar din denumire rezultă că proiectul urmărește abrogarea Legii nr.861-XII din 14 ianuarie 1992 cu privire la arendă. Intrarea în vigoare a Codului civil nr.1107 din 06.06.2002 a schimbat semnificația juridică a noțiunii de arendă în legislația civilă a Republicii Moldova, astfel încît Legea nr.861-XV a căzut în desuetudine, fiind adoptată o nouă Lege cu privire la arenda în agricultură, nr.198-XV din 15.05.2003.

Conform Legii cu privire la arendă Nr.861-XII, puteau fi arendate "bunuri din toate tipurile și formele de proprietate" (art.5). Începînd cu 12 iunie 2003, noul Cod civil a stabilit că arenda este contractul care are ca obiect "terenuri și de alte bunuri agricole" (art.611).

Legea pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova, Nr.1125-XV din 13.06.2002, prevede în art.2 lit. b) că "legile și actele normative în vigoare se vor aplica în măsura în care nu contravin Codului civil al Republicii Moldova", iar art.3 alin.(2) lit. a) stabilește obligația Guvernului de a prezenta propuneri Parlamentului pînă la 1 ianuarie 2003 "pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu dispozițiile Codului civil al Republicii Moldova". Prin urmare, promovarea acestui proiect urmărește executarea tardivă a obligației Guvernului de a face propuneri de aducere a legislației în conformitate cu rigorile noii legislații civile. În special, promovarea acestui proiect va transforma o situație existentă de fapt, a inaplicabilității Legii Nr.861-XII, la o situație de drept, prin abrogarea sa expresă.

Fundamentarea proiectului

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei nu este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul nu respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă

6. Suficiența argumentării. Proiectul plasat pe site-ul Parlamentului nu este însoțit de vre-o argumentare.

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Asemenea referințe nu se conțin în textul proiectului. Cu toate acestea, potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară. În cazul de față, implementarea proiectului nu va atrage cheltuieli.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Așa cum textul Legii Nr.861-XII a căzut în desuetudine încă la de la intrarea în vigoare a Codului civil la 12 iunie 2003 în virtutea Legii pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova, Nr.1125-XV, considerăm că promovarea proiectului supus expertizei nu este susceptibil de a stabili careva interese/beneficii.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

Concluzii

În concluzie, menționăm că raportul de expertiză nu a identificat norme cu potențial de coruptibilitate. Atenționăm doar asupra lipsei notei informative.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției